

1

Bija vēl agrs rīts, kad Mirga, tikko piecēlusies, pie akas mazgājot miegu no acīm, saklausīja ierūcamies motociklu. Braucējs varēja būt tikai kaimiņmāju Edgars, jo nevienam citam te tuvumā motocikla nebija. Zaļacainā meitene ieklausījās un noslēpumaini pasmaidīja – jā, brauca uz šo pusi. Ar linu dvieli rokā viņa paskrēja gabaliņu aiz ķiršu un upeņu krūmiem, no kurienes labi varēja saskatīt ceļu, lai pamātu – pārliecībā, ka puisis viņu pavizinās.

Braucējs padrāzās garām ceļa galam, kas veda uz darvdeģa būdu, bet, ieraudzījis meiteni mājām ar balto dvieli, strauji piebremzēja, izrakstīja uz ceļa skaistu astoņieku un brauca atpakaļ. Apturēja motociklu meitenes priekšā: garos, spīdīgos zābakos ieautās kājas atbalstījis uz zemes, ādas jakā un motociklista cepurē ar acenēm. – Nu, ko teiksi, raganele? – Jauneklis runāja mazliet caur degunu, ar augstprātīgu pieskaņu balsī un it kā no augšas noskatīdams garkājaino meiteni īsajā, nodriskātajā bruncītī, no kura viņa acīm redzami bija izaugusi.

– Pavizini mani! – viņa teica ar tādu pārliecību balsī, it kā zinātu, ka puisis nespēs atteikt.

– Nav laika. Es domāju, ka tev vajag ko atvest no pilsētas, tikai tāpēc apstājos.

– Kad tu būsi atpakaļ?

Vakarā.

Kamēr viņi runāja, meitene apsēdās uz aizmugures sēdekļa.

– Labi. Es tevi gaidīšu, – viņa pieglaimīgi čukstēja.

– Bet tagad aizved mani līdz ceļam.

– Kā zini. Bet ja tev nosals stilbi...

– Tā būs mana pašas vaina.

Puiša cimdotā roka sagrieza stūri, motocikls skaļi ierūcās un rāvās uz priekšu. Meitene pieplaka pie braucēja muguras, smējās un līksmoja, jo notika, kā viņa vēlējās.

Meža ceļš bija grambains, to šķērsoja resnas koku saknes. Tādās vietās motocikls palēcās, meitene ciešāk apķērās puiša augumam. Viņai patika, kad vējš svilpoja gar ausīm un matpīnes kā divas čūskas locījās pār pleciem. Gribējās spiegt un kliegt, lai brauc vēl ātrāk. Tā, ka elpa aizraujas. Bet vajadzēja sakost zobus, lai tie neklabētu. Saltais rīta gaiss bez mazākās aizķeršanās līda gar stilbiem, vēderu un sāniem augšā un pa kakla izgriezumumu šāvās ārā, jo zem plānā brunciņa mugurā nekā vairāk nebija. Pie grantētā lielceļa braucējs apstājās. Kad meitene nokāpa no motocikla, viņš prasīja:

– Nu, pietika?

– Nē-e, – zobiem klabot, viņa sacīja un cieši skatījās puišī vējā apsarkušām, asaru pilnām acīm.

– Gribi vēl?

– Jā, – viņa spītīgi atbildēja.

- Citreiz. Nosaldēšu kā vardi. Tagad nav laika.
- Labi. Bet tev man jāatved konfektes, ja gribi saldēt.
- Tu jau pati uzprasies.
- Jā. Man tā patīk. – Viņa nodrebinājās un smējās.
- Es tevi gaidīšu.
- Būšu vēl. Negaidi!

Motocikls jau traucās uz priekšu, kad Mirga vēl sauca:

– Bet konfektes! Tu man apsolīji. Ēū...

Viņa pavicināja gaisā linu divieli, ko nebija izlaidusi no rokas, un noskatījās, kā braucējs pazūd pelēcīgā putekļu mākonī. Tad pagriezās un, papēžiem zibot, sāka skriet. Pēc brīža atsila, un solis kļuva lēnāks. Viņa bija ļoti apmierināta ar šo rītu. Tik tālu nu bija, ka bez bailēm un sirds drebēšanas drikstēja apturēt šo lepno, smuko kaimiņu puisi un prasīt, lai vizina. Varbūt drīz piepildīsies arī tas, par ko viņa no mazām dienām tik ilgi un neatlaidīgi bija domājusi, un Edgars viņu beidzot ieaicinās savās mājās, kurās meitene vēl nekad nebija iegājusi.

Skriedama pa mežu mājup un atsildama, Mirga atcerējās vai visu, ko zināja par Edgaru, viņa brāļiem un mājām.

2

Reiz agrā bērniībā māte stāstīja, ka *Nārбуļи* varētu būt viņas mājas, ja vien mirušais māju saimnieks turējis doto vārdu. Bet viņš to neesot darījis, un tāpēc Mirgai ar savu māti un vecmāmiņu jādzīvojoja mazajā darvdeģa būdā pie meža. Kad meitene paaugās un gribēja uzzināt

ko vairāk, māte allaž atbildēja: kad izaugšot liela, gan uzzināšot, pagaidām par to neesot jādomā, vēl mazāk jārunā. Bet kā gan Mirga varēja nedomāt, ja tas bija tāds noslēpums, par ko pat runāt nedrīkstēja!

Bieži viņa lūkojās pāri laukam uz kaimiņu mājām, dažreiz gar mežmalu piezagās tuvu klāt un vēroja lielās, noslēpumainās mājas dzīvi. Ar laiku, ne reizes pagalmā neiegājusi, viņa jau pazina mājas ļaudis, zināja viņu vārdus un ko katrs dara.

Sevišķi Mirgai gribējās iepazīties ar abiem jaunākajiem brāļiem Ūvi un Edgaru. Klibais Jānis interesēja mazāk. Tomēr māte meitenei bija piekodinājusi uz *Nārбуļiem* neiet un šo māju ļaudīm ceļā nerēgoties. Kādreiz, kad Mirga atkal ierunājās par kaimiņu puikām, Enija teica:

– Gan jau pienāks laiks un tu ar viņiem iepazīsies. Bet pašai nav jāiet. Kamēr netiksi aicināta.

Mirgai likās neticami, ka viņu kādreiz varētu aicināt. Par to bija ilgi jādomā. Kā tas būs, un kurš aicinās? Vislabāk, ja aicinātu Ūve, jo zēns bija tikai nedaudz vecāks par viņu. Mirgai likās, ka tieši ar Ūvi varētu sadraudzēties. Bet pirmais no brāļiem meiteni uzrunāja Jānis. Tajā rudenī, kad viņa sāka iet skolā. Skola atradās tālu, un māte bija sarunājusi, ka Mirga dzīvos kopmītnē. Arī Ūve un Edgars nevarēja katru dienu izstaigāt uz mājām un dzīvoja pie tēva māsas skolas tuvumā.

Kādu sestdienu, kad Mirga tecīņus vien jau steidzās uz mājām, viņu panāca *Nārбуļu* pajūgs. Jānis, pabeidzis pamatskolu, tālāk neskolojās. Bija zināms, ka viņš gatavojas kļūt par *Nārбуļu* saimnieku. Jānis bija atbraucis pretim jaunākajiem brāļiem. Kad pajūgs apstājās, mazā

meitene skatījās uz trim brāļiem un neattapa, ka Jāni viņai vajadzētu sveicināt, kā skolā tika mācīts, jo Jāni jau varēja uzskatīt par pieaugušu cilvēku. Jaunākos brāļus Mirga skolā sastapa katru dienu, tomēr nekad nesāka ar tiem runāt. Viņa pacietīgi gaidīja, kad zēni viņu uzrunās pirmie. Bet tas vēl nebija noticis. Pār viņiem valdīja dīvains klusēšanas noslēpums, ko nepārkāpa arī brāļi. Jānis bija pirmais, kas sacīja:

– Ko blisini zaļās acis, kāp ratos! Vai nevēlies, ka aizvedam tevi mājās?

Abi jaunākie brāļi sabikstījās un paklusu smējās. Mirgai likās – puikas viņu apsmej, bet ratos viņa tomēr iekāpa, jo nevēlējās laist garām iespēju ar kaimiņiem parunāt. Tomēr nekāda lāgā iepazīšanās neiznāca, jo brāļi par meiteni interesi neizrādīja. Jaunākie sačukstējās un runājās savā starpā. Jānis klusēja. Beidzot Mirga nenocietās un pajautāja:

– Kāpēc jūs negribat ar mani parunāt, tik paši vien?

Puikas viens otram piegrūda, iespurdzās, un Edgars atbildēja:

– Runā vien, ja gribi, mēs paklausīsimies.

– Jā, kāpēc esi mēma kā zivs? – Ūve piebalsoja.

– Es neesmu mēma un neesmu zivs, – Mirga iebilda, bet puikas tikai smējās, un nekāda saruna neiznāca.

Ceļa galā, kur Mirgai vajadzēja izkāpt, Jānis sacīja:

– Ja tu pirmdienas rītā te iznāksi, aizvedīsim arī uz skolu.

Kad Mirga mātei izstāstīja, ka *Nārбуļu* puikas viņu atveduši līdz pašām mājām, Enija samiedza acis un sacīja, it kā jau iepriekš zinājusi, ka tam tā jānotiek:

– Ak tad sākas gan! Tikai mazliet par agru. Nu nekas. Ja būsi gudra un lepna, tu valdīsi pār viņiem.

Mātes balss skanēja dobji un noslēpumaini kā tajās reizēs, kad viņa lika kārtis un pareģoja kādai sievai, kura vēlējās uzzināt savu nākotni, un meitenes sirds nodrebēja, slepus noklausoties, tāpat kā uzzinot, ka viņa pār kādu varētu valdīt. Bet gāja gadi, un nekas nemainījās. Puikas viens pēc otra beidza pamatskolu un sāka mācīties pilsētas skolās. Nebija vairs, kas viņu pirmdienu rītos ved uz skolu un sestdienās atpakaļ.

Mīrgai atkal nekas cits neatlika kā slepus vērot kaimiņu māju dzīvi. Dažreiz Jānis skaisti spēlēja ermoņikas. Mīrgai tik ļoti patika, ka viņa tad piezagās tuvāk mājām un, elpu aizmērusi, klausījās. Parasti tas notika vakaros, kad pie debesīm spīdēja apaļš mēness. Tad Jānis spēlēja visskaistāk un dažreiz arī dziedāja.

Reiz Enija meitai prasīja, kur tik ilgi vakarā kavējusies. Viņa atzinās, ka klausījusies kaimiņu Jāņa dziesmās un spēlē.

– Jā, jā, spēlē viņš skaisti. Bet tu labāk neklausies! Tavs tēvs arī skaisti spēlēja...

– Tēvs! – meitene iepriecināta iesaucās cerībā, ka māte par tēvu pastāstīs, taču viņa, meitenes izprašnāta, tikai atteica:

– Viņš pazuda.

Tā meitene par tēvu tik vien zināja, ka viņš pazudis.

Dažreiz Mīrga novēroja, ka arī māte ilgi skatās uz *Nārбуļu* pusi. Vai arī viņa klausījās, kā Jānis dzied un spēlē? Vai tāpēc, ka jaunībā mirušais kaimiņu saimnieks nebija turējis vārdu un *Nārбуļи* nevarēja būt viņas mājas?

Izmaiņas notika pagājušajā vasarā, kad Edgaram nopirka motociklu un viņš sāka šaudīties apkārt.

Reiz, Mirgu uz ceļa ieraudzījis, uzaicināja meiteni pavizināties. Nu jau viņš to bija vizinājis ne vienu reizi vien. Uz savu māju gan vēl nebija aizvedis. Arī viņas būdā neienāca. Bet Mirga zināja, varbūt nojauta, ka reiz tas notiks. Neraugoties uz viņa lepno un iedomīgo stāju un nicinošo attieksmi, uz pārākumu, ko centās izrādīt. Gan viņš tai paklausies. Kad pienāks laiks. Un tad viņa tam atriebsies. Lai arī meitene nekā skaidri nezināja, taču mātes izturēšanās un pašas nojauta teica, ka viņām ir nodarīts pāri.

To visu tajā rītā, nosalusi un skriedama pa mežu uz māju, Mirga atcerējās un pārdomāja. Nu jau viņa arī bija gandrīz liela, pavasarī beigusi pamatskolu. Tagad, kā vecmāmiņa teica, vajadzēšot sākt domāt par nākotni. Bet Mirgas domas par nākotni tepat ap šiem mežiem, veco darvdeģa būdu un *Nārбуļu* mājām un ļaudīm vien grozījās.